

Melkveehouders uit Gilze-Rijen beoordelen Ovalert

'Stappentellers zijn hot'

Hoe goed het oog van de boer ook is, hij ziet niet alle koeien die tochtig zijn. Het tochtdetectiesysteem Ovalert van CRV belooft 90 tot 95 procent van de tochtige koeien op te sporen. Het kan bovendien worden gekoppeld aan VeeManager. Wat vinden de melkveehouders in de omgeving van het Brabantse Gilze-Rijen ervan?

Ontzorgen begint een soort toverwoord te worden. De melkveehouder werk uit handen nemen, zodat hij effectiever en met minder eigen arbeid kan werken en eventueel kan uitbreiden. CRV biedt sinds kort een 'ontzorgpakket' aan: Ovalert. Dit zijn stappentellers, ontwikkeld door Nedap, met koeherkenning aan de poot. Volgens CRV biedt het tochtdetectie met 90 procent betrouwbaarheid; tussen de 90 en 95 procent van alle tochtige dieren wordt gedetecteerd. Bovendien kan Ovalert gekoppeld worden aan het programma VeeManager, wat voor de veehouder een wereld van mogelijkheden

opent (zie kader). „Met die koppeling onderscheidt Ovalert zich ten opzichte van andere stappentellers“, aldus CRV-accountmanager en melkveehouder Hans van Middelaar. „Meer dan 180 melkveehouders zijn zonder uitzondering enthousiast“, vertelt hij aan een tiental melkveehouders uit de buurt van Gilze-Rijen.

Veeartskosten

Vanwege de grote belangstelling van melkveehouders heeft CRV besloten om her en der in het land bijeenkomsten te

organiseren om Ovalert uit te leggen. Arjan Bink uit Molenschot is een van de melkveehouders die het systeem al sinds eind oktober gebruikt en het totaalpakket heeft, dus inclusief VeeManager en begeleiding van de inseminator. De melkveehouders zijn op bezoek op zijn bedrijf en luisteren aandachtig. „De reden dat Arjan het systeem invoerde, was onder meer om de vruchtbaarheid te verbeteren“, legt Hans uit. De CRV-man heeft zelf een melkveebedrijf in Sterksel met zo'n 85 melkkoeien en gebruikt Ovalert ook. „Verder wilde Arjan een betere detectie van de tochtigheid, zodat hij de cyclus beter

*Belangstellende
veehouders krijgen
alle ins en outs
rondom Ovalert te
horen op het bedrijf
van Arjan Bink in
Molenschot.*

in de hand heeft en zijn veeartskosten kan verminderen.”

„Ik had veel terugkomers of koeien die allang tochtig waren geweest”, haakt Arjan Bink in. Hij heeft zo’n 110 melkkoeien en 54 hectare grond. „Ik liet de veearts vaak komen en die behandelde de koeien met hormonen om ze weer in cyclus te krijgen. Sinds ik Ovalert gebruik, is het interval tussen afkalven en de eerste inseminatie verlaagd en ik heb het gevoel dat de tussenkalftijd ook lager is. Bovendien bespaar ik op de veeartskosten en ook de hormoonkosten zijn behoorlijk gedaald. Ik ben heel erg tevreden over de stappenteller. Voorheen miste ik veel tochtige koeien. Vooral de koeien die 's nachts tochtig werden. Met de stappenteller mis ik die nu niet meer. Ik krijg elke ochtend een sms met de koeien die 's nachts tochtig zijn geworden en kan via de PC aangeven dat ik de koeien laat insemineren.”

Voor de komende tijd wil Arjan de cyclus beter in beeld krijgen. Die cyclus kun je volgens Hans in VeeManager goed volgen aan de hand van drie grafieken: zeven dagen, zeventig dagen en de hele lactatie.

Onderzoek

CRV belooft 90 tot 95 procent van de tochtige koeien op te sporen. Melkveehouder Jack Swolfs uit Tilburg vraagt zich af hoe CRV aan dat percentage komt. Hans: „Er is naar de tochtigheid en Ovalert onderzoek gedaan door studenten van de universiteit. De stappenteller meet twee keer per twee uur de activiteit van de koe. De studenten hebben op dat tijdstip bloed afgenomen om de LH-waarde (luteïniserend hormoon, red.) te meten. Uit een dergelijk bloedonderzoek blijkt of de koe echt tochtig is. In vergelijking met het bloedonderzoek en de meetgegevens bleek dat Ovalert zo’n 90 tot 95 procent van de koeien zag. Uit een ander onderzoek komt naar voren dat als de melkveehouder vijf keer per dag twintig minuten de koeien observeert, hij tachtig procent van de tochtige koeien ziet. Bij een keer per dag twintig minuten is dat dertig procent. Ook blijkt dat 43 procent van de koeien gedurende de nacht tochtig wordt.

Dat zijn de koeien, en vooral de jonge koeien, die je als melkveehouder niet ziet.”

Positief

„Dit lijkt een geweldig systeem te zijn”, zegt melkveehouder Ad Peeters uit Ulvenhout, waar hij een bedrijf heeft met 70 melkkoeien en 65 stuks jongvee. „Het haalt de tochtige pinken en koeien er veel meer uit dan ik dat kan. Ik zit boven het gemiddelde van niet-gedetectede koeien. Ik mis veel te veel.” Ook robotmelker Jack Swolfs, die in Tilburg een bedrijf heeft met 105 melkkoeien en zeventig stuks jongvee, is onder de indruk van Ovalert. „Stappentellers zijn hot. Verschillende fabrikanten bieden een systeem aan. Ik ben op zoek naar het beste systeem voor tochtigheidssignalering, maar ik heb hier een goede indruk van. Nu detecteer ik niet meer dan dertig tot veertig procent van de tochtige koeien. Negentig tot 95 procent is goed. Daar valt een winst te behalen.” Melkveehouder Ton van de Wijngaard, die een melkveehouderij met 120 melkkoeien en 80 stuks jongvee in Ulvenhout heeft, lijkt ook positief te zijn: „Dit klinkt als een prachtig systeem. Vooral de detectie gedurende nacht is een uitkomst, want in de ochtend is er niets meer te zien.”

Arjan: „Door de goede detectie ga je meer vertrouwen op het systeem. Als ik vroeger een actieve of springerige koe zag, ging ik meteen de stal in om de koe te controleren of deze tochtig was. Nu vertrouw ik erop dat het systeem de koe eruit pikt. Dat scheidt rust. Na een dag of dertig laat ik de koeien ook scannen om te zien of ze drachtig te zijn. Maar als ze dat niet zijn, pikt Ovalert de koeien er ook uit. Voorheen liet ik ze allemaal door de dierenarts controleren.”

„De dierenartsen zullen dus concurrentie ondervinden van CRV”, vermoedt Jack. Arjan antwoordt: „De kosten zijn gedaald door de minder intensieve hormoonbehandelingen.”

Kosten

Hoe positief Ovalert ook wordt ontvangen; er hangt een prijskaartje aan dat al snel ►

Arjan Bink

uit Molenschot, 110 melkkoeien en twee robots. Gebruiker Ovalert.

„Ik bespaar op veeartskosten.”

Ad Peeters

uit Ulvenhout, 70 melkkoeien en robot.

„Ik mis nu teveel tochtige koeien.”

Jack Swolfs

uit Tilburg, 105 melkkoeien en twee robots.

„Negentig tot 95 procent is goed. Daar valt winst te behalen.”

Ton van de Wijngaard

uit Ulvenhout, 120 melkkoeien en 2x6 visgraat.

„Weidegang is mooi en het imago blijft belangrijk.”

Hans van Middelaar

uit Sterksel, 85 melkkoeien en gebruiker van Ovalert.

„Dit systeem levert arbeidsgemak op.”

Copyright foto

Het Ovalert-systeem kan de veehouder een sms sturen in geval van een tochtige koe.

Copyright foto

tot tienduizend euro kan oplopen. Hans: „De basisset van ID- en procescontroller plus antennestation kost voor elk bedrijf 3.465 euro. De antenne kan 500 melkkoeien volgen. Naast de basisset komen de stappentellers plus draagbanden erbij, à 79,20 euro per stuk. Voor een melkveehouderij met zeventig melkkoeien komt dat neer op een investering van 9.009 euro. Met het uitgebreide pakket van KI-dienstverlening, VeeManager en stieradvies, komt daar nog eens 207 euro per maand bij: 25 euro vaste kosten plus 2,60 euro per koe.“ Tegenover die kosten staan volgens Hans echter ook besparingen. „Het levert arbeidsgemak op. Daarnaast wordt meer dan negentig procent van de tochtige koeien gezien. Dat betekent een betere tussenkalftijd en kan bij zeventig koeien 2.100 euro per jaar opleveren (70 koeien keer dertig dagen maal één euro). Ook de afkalfleeftijd van de vaarzen gaat omlaag van 27 naar 25 maanden. Bij twintig vaarzen levert dat een voerwinst op van 7.200 euro per jaar. Dat zijn de kosten van wel vreten en geen melkproductie. Overige besparingen zijn drachtigheidscontroles door derden en alle papieren deelnames, zoals NRS-mineralen, MPR-uitslag, koekaarten,

attentielijsten en eventuele dierenarts- en hormoonkosten. Dit zit in het hele pakket.“

Investeren

De kosten voor Arjan liggen rond de 13.000 euro voor de investering en 300 euro voor de maandelijkse kosten. Is dit acceptabel? Arjan vindt van wel, maar Ad denkt daar anders over. „Voor mijn bedrijf betekent dit een investering van 10.000 euro. Dat is meteen de reden waarom ik dit nog niet heb aangeschaft. Ik hik tegen die forse prijs aan. Hoe minder koeien je hebt, hoe hoger de prijs per koe. Uiteindelijk komt het er toch wel van om een dergelijk systeem aan te schaffen. Ik heb het managementprogramma al. Nu nog de stappenteller. Kwestie van portemonnee trekken. Overigens heb ik een Lely-robot en die heeft geen tochtigheidsdetectiesysteem. Wil ik dat wel via de robot, dan moet ik het hele systeem veranderen en dat kost me 15.000 euro.“ Jack gaat zeker investeren in een stappenteller. De kosten wegen volgens hem op tegen de baten. „Ik weet alleen nog niet welk systeem. Op dit moment heb ik

een andere stappenteller op proef en die werkt naar behoren. Het goed werken van de stappenteller is belangrijk, maar ook het percentage detectie en koppeling met het managementprogramma. Daarnaast zijn niet alleen de investeringskosten van belang, maar ook de kosten per jaar.“ Ton overweegt ook om stappentellers aan te schaffen. „Ik weet nog niet welke en ben nog aan het rondkijken. Het is afhankelijk van de kosten. Ze beloven dat de Ovalert in vier jaar terugverdiend is. Dat wil ik nog graag bekijken.“ Zou Arjan de andere melkveehouders Ovalert adviseren? „Ja, ik zou hen dit absoluut aanraden.“ Jack reageert scherp: „Natuurlijk zeg je ja, anders zou CRV niet op dit bedrijf langskomen.“ De melkveehouders lachen, maar Arjan blijft overtuigd dat zijn investering in de CRV-stappenteller een goede stap is geweest. ■

Melkveehouder en CRV-accountmanager Hans van Middelaar toont zijn collega's de mogelijkheden van Ovalert.

Ovalert

De basis van het Ovalert-systeem is een robuust ontvangstation in de stal. Dat leest draadloos (tot meer dan 50 meter) de gegevens uit van elke stappenteller. Verhoogde activiteit duidt op tocht, maar verminderde activiteit kan bijvoorbeeld wijzen op ziekte. De gegevens worden via internet doorgegeven aan de computer (of smartphone) van de veehouder. Indien gewenst kan hij ook een sms ontvangen wanneer een koe tochtig is. Doordat het systeem aan VeeManager is te koppelen, kan men alle resultaten direct uitlezen, monitoren en eventueel actie ondernemen. Via een koppeling met het stieradviesprogramma SAP kan desgewenst automatisch de stierkeuze worden bepaald, en dat zijn niet alleen CRV-stieren. De melkveehouder kan kiezen of hij zelf wil insemineren of dit door CRV wil laten doen. Het is in principe ook mogelijk dat tochtige koeien via Ovalert rechtstreeks worden doorgegeven aan CRV en dat de tochtige koeien via een separatiehek tevens automatisch apart worden gezet. De inseminator kan dan zelfs zonder tussenkomst van de boer de koeien insemineren. Deze dienst wordt nog niet aangeboden, omdat CRV nog steeds wil dat de melkveehouder de beslissing neemt, maar in de toekomst zal dit wellicht ook aangeboden worden. De ontzorging bij de vruchtbaarheid van de koe is dan totaal, aldus CRV.

Copyright foto